

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 380. Num licitum sit uti Sortilegiis divinatoriis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

num. 28. & seq. in foro Saxonæ distinguendum dicit, num quis ipse cuderit & expenderit, num cuderens non expenderit, an expenderit ab alio culam, & in primo casu, igne; in secundo, gladio; in tertio fustigatione puniatur. Idem de afficiendo ultimo supplicio eum (si mancipium sit) qui rondendo & radendo monetam, pondus diminuit, vel auro tingit, ut aurea appareat, dicit Pirh. l. c. citans L. quicumque. ff. ad leg. Cornel. h. t. Tertio: eadem pœnâ, quâ punitur cuderens monetam adulterinam ratione materiæ, punitur, qui destitutus potestate cudendi, eam propriâ autoritate cudit, asserit idem cum Gl. in L. 2. C. de fals. monet. v. obnoxii. Covar. de collat. vet. numism. c. ult. n. 3. §. is verò. Fatin. cit. q. 115. num. 20. Quarto; qui monetam falsam expendit sciens, si ea plumbea est vel stannea, incidit in pœnam ordinariam leg. Cornel. de falsis. quæ habetur L. 1. §. fin. ff. de fals. monet. si autem sit alterius metalli, ærea, argentea, aurea, & non appareat, quod sint nummi plumbei vel stannei, pœna extraordinaria arbitrio Judicis imponenda. Arg. L. lege §. 2. ff. ad leg. Cornel. de falsis. Covar. l. c. n. 4. Mol. l. c. d. 702. num. 9. Clarus §. falsum. n. 38. Fatin. l. c. n. 132. & 134. quos citat & sequitur Pirh. h. t. num. 41. in fine. Ad hæc jure canonico per Extrav. prodens,

unicam Joann. XXII. h. t. excommunicationis (intelligemajoris) sententiam, à qua non sunt absolvendi, præterquam in articulo mortis, ipso facto incurrunt; qui nullam habentes auctoritatem juris, vel consuetudinem vel privilegium cudendi monetas, in Regno Franciæ aliisque locis circumvicinis scienter falsificant in ære seu materia, vel signum proprium suæ monetæ (dum nimirum iis de jure vel consuetudine aut privilegio jus cudendi monetam competit) insculpunt & imponunt monetæ Regiæ, vel qui injusto pondere monetas depravant, vel scienter falsas monetas extra prædictum Regnum emunt, easque postea in dictum Regnum important, vendunt & expendunt, quam tamen constitutionem solum loqui de Regno Franciæ, ejusque pœnam in falsarios monetarum in aliis regnis non extendendam, ait Gl. in cit. Extrav. v. ad Regnum prædictum. De cætero Alchimitarum, qui aurum vel argentum Chemicum conficiunt, vel fieri mandaverint, aut facientibus illud ministraverint, vel auro & argento ab iis confecto scienter usi fuerint, vendendo, emendo, vel dando in solidum pœnæ in Extrav. Spondent. unic. h. t. inter communes statuta à Joann. XXII. ut cogantur tantundem auri vel argenti veri, quantum fuerit Alchimicum in publicum pauperibus erogare.

TITULUS XXI.

De Sortilegiis.

Quæst. 379. Sortes seu Sortilegium quid & quotuplex?

R Esp. Sortilegium seu Sortium missio est adhibito & observatio rerum quarundam veluti signorum facta eo fine, ut, quid hic & nunc faciendum vel futurum sit, vel quod occultum est, innotescat. Ita ferè ex D. Thom. 2. 2. q. 95. a. 8. in corp. Azor. Inst. mor. p. 1. L. 6. c. 21. & alii. Pro varietate signorum & rerum, per quas exercetur, variè dividitur & nuncupatur, ut ex Bordano Tom. 1. resol. 4. n. 11. refert Reiffent. h. t. num. 6. ita ut, si fiat per terram, sit & dicatur Geomantia; si per aerem, Aeromantia; si per aquam, Hydromantia; si per ignem, Pyromantia; si per animalium interiora, Haruspitium; si per avium volatum, Auspicium; si per avium garritum & voces, Augurium; si per pedum inspectionem, Pedomantia; si per inspectionem manuum, Chiromantia; si per hominum voces, omen; si per vivos arreptos; Phylonia; si per corpora mortuorum assumpta, Necromantia; si per inspectionem Astrorum, Astrologia judiciaria; si per signa frontis, Metoposcopia. Communis verò ex triplice fine, in ordine ad quem assumuntur, dividuntur Sortes in divinatorias, consultatorias & divinatorias. Divinatoriæ dicuntur, quæ adhibentur aut observantur ad occultum quid vel futurum cognoscendum, quale Sortilegium sumitur passim pro ipsa divinatione. Consultatoriæ sunt, in quibus inquiritur & exposcitur Dei vel dæmonis voluntas, quid faciendum, omitendum, seu cavendum sit. Divinatoriæ sunt, per quas quaritur, quid cuique, sive in bonis communibus, sive honoribus, sive in publicis officiis tribuendum, cum idem indivisim pluribus competere nequeat; ita Less. L. 2. de Inst. c. 43. du. 9. num. 57. Sanch. L. 2. moral. c. 38. num. 56. Pirh. h. t. num. 1.

Quæst. 380. Num licitum sit uti Sortilegiis divinatoriis?

R Esp. Sortilegium divinatorium omne illicitum, & jure canonico sub gravissimis pœnis prohibetur. Can. Sortes. Can. Episcopi. Can. si quis Episcopus. 26. q. 5. Quia, dum istiusmodi res & signa de se & ex natura sua neque ex promissione aliqua divina connexionem habent cum eventu futuro, vel detectione rei absconditæ, sunt medium ad talem finem assumptum vanum, improprietatum & superstitiosum. Unde dum sæpius eis adhibitis occulta manifestantur, v. g. quis furtum vel homicidium commiserit, aliisque effectus speratus sequitur familiaritatem vel pactum aliquod cum dæmone, ejusdemque saltem tacitam invocationem, ut Sortes regat & occulta manifestet, iisdem contineri merito censentur. Less. l. c. num. 61. Sanch. l. c. c. 38. n. 88. Suar. Tom. 1. de Releg. L. 2. c. 12. num. 28. Castrop. tract. 17. d. 1. p. 6. n. 12. Pirh. h. t. num. 3. Contineri quoque sæpe in illis fortitionibus divinatoriis præter superstitionem alia gravissima crimina, v. g. injustitiæ, dum ad cognitionem criminis occuli adhibentur, dum ob periculum, quod Sors in innocentem cadat, notant Suar. l. c. n. 29. Sanch. cit. c. 38. in fine. Castrop. l. c. n. 13. Non tamen videntur comprehendi his conjecturæ, dum hæc desumuntur ex signis quibusdam naturalium connexionem habentibus cum rebus futuris.

Quæst. 381. An & quando liceat uti Sortibus seu Sortilegiis Consultatoriis?

R Esp. Per se licitum esse per Sortes tales in accipi aliquo negotio explorare divinam voluntatem, implorareque illius in illo directionem, aut veritatis alicujus manifestationem, si modo debito hæc fiant, nimirum urgente necessitate cum debita Deo reverentia, & ex speciali Dei instinctu; cum his conditionibus positis in adhibitione